

MIR IN TIŠINA: TU SEM SAMO KARLI

“V tej knjigi je pred vami moja zgodba k zgodbi vašega življenja. V njej ni patra Karla, še manj dr. Gržana. V njej sem samo Karli. Spoštovani bralci, upam, da bodo zapisane situacije tudi vam dale predvsem misliti – da se bodo ob njih tudi vam zastavljala tista vprašanja, ki omogočajo, da kot raznoliki in zato dopolnjujoči v medsebojnem spoštovanju, pravičnosti in odgovornosti družno vstopamo v smer prebujene človečnosti. Samo ljubeča Bližina nas v tem življenju notranje svetli in krepi. Tudi to boste lahko razbrali v zgodbi ne le mojega, verjamem, da tudi svojega življenja.”

R

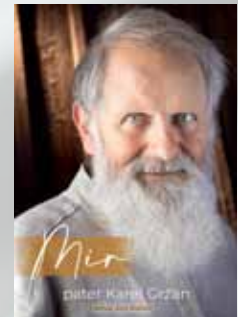
Rojena je nova, presenetljiva, **prva osebna in biografska knjiga patra Karla Gržana**, sicer že njegova 51. po vrsti. Minula leta je neutrudno sodeloval sredi življenja in trpljenja soljudi, raziskoval in blažil okrutne mehanizme družbene neenakosti ter prelomno odkrival odseve zvezd v megalitih po Sloveniji. Zbolel in ozdravel. In zopet in znova. Zdaj pa je pred nami prvič **razgrnil svojo osebno zgodbo**. Iskreno, iskriivo, bridko, radostno, ljubečo in resnicoljubno.

Kje pater Karel najde moč, da sredi stisk vsakdana živi v miru in ljubezni do vsega stvarstva?

“Za vsemi nazivi in funkcijami, s katerimi nas načičkajo kakor božično drevo,

smo samo ljudje: hrepeneči, čuteči – željni zlahtnega sočutja, da bi ne bili v sebi zapuščeni, osamljeni. Biti človek človeku, Človek v zlahtnem sožitju. Ali obstaja še kakšno večje poslanstvo?”

Ob svojih znamenitih, pretehtanih sporočilih nam pater Karel v tej knjigi odstre poslednje tančice s svojega resnično posebnega življenja. Od odločitve, da postane duhovnik, ki je osupnila “partizansko družino”, do odločitve, da gre izza varnih zidov duhovniškega življenja med ljudi, brez vsega, v mraz, samo med stiske in trpljenje. Od doživljanja ustrahovanj zaradi pokončne drže v cerkvenih in civilnih krogih pa do občutkov doživljanja milosti kot največje ljubezni do vsega, kar

Knjiga MIR

Knjiga je nastala v radovednem dialogu z novinarjem in avtorjem Juretom Aleksičem, ki je v minulih dveh letih zapisal že priljubljeni zgodbi Sanele Banovič in Brigitte Langerholc. Knjige se družijo v zbirki Osebno in v njej že zorijo zapisi novih avtoric in avtorjev.

nas obdaja. Od metuljčkov in srčkov prvih ljubezni do notranjega žarenja, ki ga preveva v tem kvantnem svetu vesoljne povezanosti. Od tega, da so ga kot dislektika skorajda obsodili na posebno šolo in

Odlomki iz knjige

ga imeli za največjega čudaka, do tega, da je prišel do doktorata literarnih ved. Do izzivov, v katere je bil vržen sredi sočutne pomoči odvisnikom in neštetim ljudem v stiski. Vedno v živahnem in angažiranem usmerjanju od dvobojevanja k dopolnjevanju, kot pravi v eni od svojih številnih besednih iger. Od jasne izjave, da je celibat vsiljen in da lahko škodi, ter do lastne strategije, kako najti mir.

Preobilje ga duši, mir ga napolnjuje z energijo za pomoč vsem, ki jo potrebujejo. Je deloholik, priznava, ki za svoj razmislek in polnjenje potrebuje tišino – za stik s presežnim. In “kidanje”. Ko trikrat na dan očisti že tako čedno bivališče svoje ljube gospe Kapre, konjička in ljubeče sopotnice, pravi, da s tem čisti tudi v sebi.

Je ljubeč in radoveden sogovornik z vsemi bitji: s kamni, z zvezdami, z otroki, z živalmi, z zemljo, rastlinami, z vodo, ognjem, z vetrom, z vsemi, povezanimi z etrom, s soljudmi in z Bogom. Mi, ki ga imamo priložnost doživljati od blizu, in to v teh res posebnih časih, imamo dragocen, nič kaj samoumeven privilegij: da lahko kdaj pa kdaj, pravzaprav kadar koli, kot se zgodi tudi prek te res posebne knjige, poromamo k njemu, k njegovim modrosti, toplini, sočutju in k razdajanju. K patru Karlu Gržanu – h Karlju. Tako uzremo, da sredi nas živi mistik, tako dragocen, da je zaradi njegovih zgledov sij vsakdanjika bolj blagodejen, vsa opravila lahkotnejša, vse težave obvladljive. Še več, so spodbuda za ... biti človeški. Pa naj bo “na blatnih, prašnih cestah sveta” ali kjer koli, kjer se srečamo. Spomni z vsemi celicami, s svojimi in s tistimi iz gospe Kapre, da velja zaupati v božansko v vseh nas. Zato smo tu, prav zdaj, na poti v Novi svet. Ki je že tu.

Pater Karel namreč ve in ljubeče oznanja, da je prihodnost v naših otrocih, ki že čutijo in razumejo Novi svet. Vztraja, da jih ne smemo več dušiti s togim šolskim sistemom, ki hromi tako učitelje kot učence. In da je na nas, odraslih, da se potrudimo, da bodo otroci doživljali razmere, v katerem so jim na voljo najboljše možnosti: *Ljubiti in biti ljubljani.*

“Mama in oče, postal bom duhovnik!”

V življenju sem imel to neznansko srečo, da sem lahko vedno računal na ljubezen in podporo staršev. Zaradi tega sem imel kot otrok precej optimalne pogoje za razvoj in rast. A znotraj, nekje v sami srčki biti, mi je že od malega nekaj hudo manjkalo. Šlo je za neko kombinacijo nemira in nepotešenosti, ki jo z besedami zelo težko opišem. Lahko zgolj ponovim, da mi je nekaj preprosto manjkalo. Nekaj, kar sem čutil kot eno svojih najbolj temeljnih potreb.

In tako sem začel že precej zgodaj raziskovati, kaj bi se dalo glede tega ukreniti.

V sedmem razredu osnovne šole smo se s starši odpravili na turistični izlet v Padovo. Med drugim smo obiskali tudi baziliko sv. Antona Padovanskega. Spominjam se, da je bila ob njegovem grobu velika gneča, ker so se mnogi obiskovalci želeli dotakniti sarkofaga.

“Nekaj si lahko zaželiš!” mi je ob tem z nasmeškom pomignila mama ... Kot bi šlo za nekakšen zvonček želja.

Ker me je že takrat mučilo vprašanje, ali Bog obstaja ali pa je vse skupaj le še en velik flanc, sem prav res stopil do sarkofaga. Nanj sem spoštljivo položil roko. In ker sem takrat v šoli ravno pošteno popustil – ob polletju sem imel celo nekaj dvojki! – sem tiho zaprosil: “O Bog, če si, naj bom na koncu leta odličen.”

“Konkreten test!” odobravajoče pokima Jure. “In kako se je izteklo?”

“Naravnost super,” pokimam. “Na koncu leta sem bil odličen.”

O Bog, če si, in če si ljubezen, daj mi svoj mir.

Ob jačini in lepoti opisanega doživetja ni nič čudnega, da sem se začel čedalje večkrat zatekati in kapucinsko cerkev. V dopoldanskem času je bila na srečo povečini prazna. In tako sem lahko na svoji predzadnji klopi precej nemoteno iskal občutek objetosti, kakršen me je preplaval prvič.

Ko sem prosil, sem večinoma dobil. Skoraj vedno se je odprl tisti link, po katerem sem tako hrepenel. Bilo je ravno spomladi, ko se je vsepovsod prebujala ljubezen ... In tako se je tudi v meni prebujala globoka ljubezen do Boga.

Nešteti veliki mistiki pravijo, da je pri opisu izkustva Božanskega vsaka beseda povsem odveč. Ko si enkrat dovoliš stopiti v to večno uganko, lahko samo obmolčneš. ‘Sprejetost’, ‘duhovna potešitev’, ‘objetost’, ‘umiritev’ – vse to so seveda samo približki ... In vsi po vrsti enako neprimerni. Tovrstni poskusi so nekako tako blodni, kot če bi od dojenčka zahtevali znanstveno dizertacijo o svojih občutjih, ko ga mamica ljubeče stisne k sebi.

“A sva vseeno dolžna vsaj poskusiti!” opozori Jure. “Koliko časa je vse skupaj trajalo? Mislim, ta tvoja prva izkušnja pred osvetljenim tabernakljem?”

“Oh, kaj pa vem ...” se za hip zmedem. “Kakšne pol ure? Morda celo uro? Ne vem.”

“In kaj se je zgodilo, ko si naslednjič obiskal cerkev?”

“Doživel sem isto,” se lahko samo raznežim ob spominu. “Natanko isto. Bog mi je spet poslal svoj mir. Ampak saj prav s tem se je pa začel tudi problem!”

“Kakšen problem?”

“Da sem začel po tem svojo prihodnost čedalje bolj jasno zaznavati v duhovniškem poklicu.”

Moj položaj je postal s tem bistveno bolj neprijeten, kot se morda sliši. Nakazal sem že, da je bila moja vzgoja skoraj srdito antikrščanska. Zato sem moral zbrati ves svoj pogum, ko sem nekega dne na listek napisal, da bom postal duhovnik. In ta listek pustil na kuhinjskem pultu.

Ko pravim listek, mislim čisto navaden pildek. S starši smo si tako pogosto puščali sporočila. Le da niso bila ponavadi niti približno tako usodna.

Na pildek sem takrat napisal: "Mama in oče, jaz bom postal duhovnik!" Potem sem se odpravil v šolo. Cel čas pouka me je mrazila misel: "Kaj, če bo oče kar priletel v razred?"

Seveda sem vedel, da vse skupaj ne bo enostavno. Niti približno pa si nisem predstavljal, da bo moja odločitev dojeta kot takšna ujma.

Ko je prebrala sporočilo, je mama skoraj doživela srčno kap. Oče pa je nemudoma odtopotal na celjsko opatijo in nadrl župnika. "Kaj skušate početi z mojim otrokom?!" je vrelo iz njega. "V kaj ga vendar zavajate? Kaj vas ni nič sram?!" S tem da ubogi opat sploh ni imel pojma, za kaj gre, saj k maši skrivoma nisem hodil v opatijo, temveč h kapucinom.

Ko sem prišel na opisani dan domov, uh ... Tistih trenutkov ne bi rad nikoli podoživel.

Ko sem stopil v kuhinjo, je bila temperatura še vedno krepko nad vreliščem. Name se je takoj vsul plaz očitkov. Mama je ihtela, češ da sem zanjo največje razočaranje in da jim bom strl srce. Oče jo je pri tem fizično podpiral, da ni padla, in samo ponavljal: "Pa kaj si čisto zmešan?" Sčasoma pa še: "Kaj hočeš mamozlomiti?" In: "Kdo te je na to našuntal?"

"Ojoj!" sočutno zajavka Jure. "Pa saj to vendar ne bi moglo biti hujše! Razen če bi te za povrh še topli."

"Ne," odkimam. "To me pa nikoli niso. Čeprav ne vem, če ne bi bilo ob tisti priložnosti to zame celo lažje."

Do tedaj sem se vedno in po najboljših močeh trudil ustrezati pričakovanjem. Zato nisem vedel, ali me bosta starša sploh sposobna sprejeti tudi v moji čudnosti. In sprva je kazalo tako slabo, da bi težko slabše.

"Kako to misliš, Bog te je poklical?" je na neki točki vzrožil oče. "Poklical, poklical – kaj to vendar sploh pomeni?! Pa prav tebe bo Bog klical, lepo te prosim!"

Po prvem šoku se je oče po pomoč zatekel tudi k moji razredničarki. "Situacija je taka in taka," ji je položil na srce. "Gotovo se strinjate, da je Karel na tem, da povsem iztiri. Kaj mislite, da lahko skupaj ukrenemo v tej smeri?" Niti sanjalo pa se mu ni, da je bila moja razredničarka verna. Tako da je očeta predvsem potrpežljivo poslušala in se potem ni prav posebej izkazala s predlogi, kako bi me obranili pred duhovniško haljo.

Še vedno me spreleti od sočutja, ko pomislim, kakšen šok sem povzročil staršem. Moja odločitev je vsekakor tolkla proti najglobljim moralnim normam naše ožje družine. In vse, kar sem lahko ob tistem kuhinjskem protinapadu ponavljal, je bilo: "Ne morem drugače. To je del mene. Verjemita, da ne morem drugače."

"Kako to misliš, Bog te je poklical?" je na neki točki vzrožil oče. "Poklical, poklical – kaj to vendar sploh pomeni?! Pa prav tebe bo Bog klical, lepo te prosim!"

Frančiškovo leto

V naši fari je prišlo do velikih kadrovskih menjav. Na koncu sem bil sam imenovan za predstojnika – oziroma "gvardijana" – Ptujskega samostana. Zelo kmalu po tem, ko sem postal gvardijan, sem tako rekoč cel kloster spremenil v Karitasovo hišo.

Povedati moram, da me je Bog blagoslovil z izjemno ekipo patrov – sočutno in neutrudno in sploh takšno, kakršno bi si lahko samo želel. Po tem, ko smo ustanovili ptujsko podružnico Karitasa, smo spremenili pravila, tako da so lahko ljudje v stiski hodili po vsem samostanu, redovniki pa smo jim pomagali iskati primerno obleko in hrano.

Obleko in hrano so k nam vozili s "šleperji". Vojska nam je sicer dala na voljo uporabo velikanskega skladišča, a so kljub temu po celem samostanu ležale obleke za ubožne. Skoraj dobessedno na vsakem koraku, tako da so morali patri na stopnicah prestopati modrčke in telovnike. Imeli smo tudi poseben dogovor z ravnateljem srednje šole, da takoj, ko prispe kamion robe, k nam pošlje skupino otrok za pomoč pri raztovarjanju.

Tako sem si sicer sproti za prvo silo miril vest, a to ni bilo to. Na Ptuju sem preživel deset let in nekatere najlepše trenutke v življenju. A ves čas sem jasno čutil, da nisem tam, kjer bi moral biti. Torej sredi stisk – oziroma nekje, kjer me od trpečih bratov in sestra ne bi ločila varnost in udobje redovniškega življenja.

Ni šlo za to, da se v samostanu ne bi počutil dobro. Tam sem se počutil zelo v redu. Kako se v tistem varnem, toplem okolju tudi ne bi? Trikrat na dan sem imel zagotovljen obrok, gospodinjali so mi drugi, za nameček pa sem imel na voljo celo avto. Ki tehnično sicer ni bil moj, a je to pomenilo samo, da z njim nisem imel stroškov.

Vsemu udobju navkljub sem z vsakim dnem močnejše čutil, da preprosto nisem, kjer bi moral biti. Ta občutek me je začel najprej dušiti, potem pa dejansko notranje ubijati. Zato sem si sklenil od predstojnikov izprositi leto dni, ki bi ga

preživel na cesti, brez fičnika v žepu. Razumem, da se to sliši vsaj malo čudno. A že v rani mladosti me je zelo pritegnil lik svetega Frančiška Asiškega. On je bil tisti, ki je najbolj zvesto sledil Jezusovim napotkom. In s tem seveda tudi Božji volji.

Bog se nam je namreč po človeško najbolje predstavil prav v osebi Jezusa. Ki ga niso prav nič posebej zanimala ne palače ne samostani, temveč je raje stopil na blatne in prašne ceste sveta. Izbral je življenje romarja, ki je poiskal družbo najnižjih med najnižjimi, da jim je lahko služil kot sopotnik. Pogosto se namreč pozabi, da Jezus ni ozdravljaval samo s čudeži, temveč tudi s svojo sočutno prisotnostjo.

Svetega Frančiška je ta zgled povsem prevzel. Tudi on ni želel živeti udobnega življenja svečenika, temveč se je oblekel kot najpreprostejši kmet tistega časa in se podal duhovnim pustolovščinam naproti. Še posebej rad se je odpravil h gobavcem, ki jim je lahko s svojim ljubečim bratstvom najbolj koristil.

Z vsakim novim dnem na Ptuju mi je postajalo bolj jasno, da me notranji klic vodi prav v tej smeri. Da preprosto ne sodim nekam, kjer mi nič ne manjka. In da moram zato sestopiti iz udobja v Božjo previdnost in se ji pustiti voditi do najbolj trpečih.

/.../ "Spominjam se, ko sem bil še kot mlad fant v noviciatu v Škofji Loki ..." začnem pripoved.

Šlo je za izjemno lep star samostan, v katerem je bila zbrana imenitna družčina starejših redovniških bratov. Tam smo imeli ob vsem drugem udobju na voljo tudi čudovit vrt s sadovnjakom. In potem je prišel nekega dne mimo fantek in me vprašal: "Si lahko nabereš jabolko?" Fantkov proseče ponižni pogled mi je segel naravnost v srce. "Veste ..." je nadaljeval, "ker če bomo imeli jabolka, lahko mama speče štrudelj. Drugače pa ne. Testo imamo, le jabolko nimamo"

Ko je to rekel, me je v prsih pekoče zaskelilo. Mislim, da sem si takrat prvič dovolil povsem jasno zastaviti vprašanje, ki me je potem še dolgo preganjalo. In sicer: je to

prav, da imamo mi v samostanu na voljo takšen razkošen sadovnjak, medtem ko morajo otroci prosjačiti za jabolka?

Srce me je torej gnalo ven na cesto. Izjemno pomembno se mi zdi poudariti, da ne mislim, da so vsi patri poklicani za tako pot. Daleč od tega. Če jim srce veli, naj še naprej živijo v samostanih, potem je zanje tako prav. Če so znotraj institucije izpolnjeni in mirni, potem je to njihova pot.

A moj klic je bil drugačen.

Dokler sem se lahko, sem se pridno tlačil v kalupe. Ker sem vedel, da bom drugim povzročal težave, sem pred notranjo poklicanostjo najprej dolgo bežal. Kot rečeno, predvsem v deloholizem. Na neki točki pa je to postalo nemogoče. In tako sem za cerkveno vodstvo sčasoma postal velik problem, tako da se je moralo čedalje bolj ukvarjati z zgodbo "Kako Karla umiriti, da ne bo več taka zgaga".

Odločili so se namreč, da moj klic ni bil pravi Božji klic, temveč nekakšna hiba, ki jo velja čimprej sanirati.

Ko danes berem svoja takratna dopisovanja s predstojniki, se mi prav smilijo. Ob moji vztrajnosti jim gotovo ni bilo lahko.

Na moje pisne prošnje so mi odgovarjali, da si marsikaj umišljam. Zatrjevali so mi, da poznajo Božjo voljo in da se le-ta glasi, da ostanem v samostanu. "Sveti Frančišek bi danes živel tako kot mi," so mi večkrat zagotovili brez sence dvoma. "Kaj?!" prasne v smeh Jure. "Ni res! Ni res!" "Tudi jaz tako mislim. Torej da Frančišku to ne bi padlo niti na kraj pameti."

Kakorkoli, na ta račun sem bil takrat deležen resnično hudih pritiskov. Najprej so me za dve leti premestili v Kančevce, kjer sem se z vsem bitjem vrgel v obnovo cerkvenega objekta. Med drugim smo dogradili zelo konkreten center duhovnih vaj. A notranjemu klicu se ni dalo ubežati.

Kar nosiš v sebi, pač nosiš. Moja poklicanost se je glasila: "Stopi k trpečemu in bodi z njim. Ne bodi gospod pater v slonokoščinem stolpu, ampak sestopi v stisko, kajti tako je živel tvoj Gospod. In če ga želiš še naprej klicati Učitelj, potem mu moraš

slediti po njegovo. Saj vendar ni nemogoče! Tvoj veliki vzornik Frančišek je živel natanko tako.

Vem, da sem predstojnikom s svojimi čudaškimi hrepenenji povzročal nemalo težav. Za to mi je bilo že takrat zelo žal. Njihovo nejevoljo vsekakor razumem. Morda je bila ključna razlika med nami prav ta, da sem jaz njih lahko razumel, oni pa mene ne.

“Ampak zakaj so tvoji nadrejeni tvojo željo doživljali kot tak problem?” se zamisli Jure. “Če želi kak menih leto dni preživeti kot sveti Frančišek, to menda najbrž tudi ni čisto najhujša reč, ki bi se lahko zgodila?” Ob tem lahko samo skomignem z rameni. “To bi moral vprašati njih. Dejstvo je, da se prav vse institucije čutijo ogrožene, če hoče kak član delovati izven ustaljenih pravil.”

Cerkveno vodstvo si je dalo takrat veliko opravka z vprašanjem, ali gre pri vsem skupaj res za Božjo voljo ali zgolj za mojo samovoljo. Zato se je odločilo, da me pošlje k velikemu modrecu Rafku Vodebu. No, pred tem pa tudi k psihiatru.

“Čakaj, halo?” se zakrohota Jure. “Ker si hotel živeti kot sveti Frančišek, te je cerkev poslala k psihiatru?”

“Tako je. Pri tem so se ravnali po napotkih svetovno znanega patra slovenskega rodu, ki se je ravno takrat oglasil v našem samostanu.”

Ta pater je bil zelo vdan instituciji. Ker sem vztrajno pisal nove in nove prošnje, ga je cerkveno vodstvo poprosilo za nasvet. In po krajšem pogovoru z mano je prišel do zaključka, da me lahko reši le brezpogojna pokorščina. Torej da povsem odklopim svojo pamet. Njegova sodba se je glasila, da bi bilo zelo dobro, če bi me za daljše obdobje poslali v zaprt samostan v Italiji.

“Ko rečeš ‘zaprt’, misliš s tem ...”

“O ja,” potrdim. “Po njegovem bi me morali poslati v cerkveni arest! Torej v poboljševalno ustanovo za tako čudaške kadre, kot sem bil jaz.”

“Aha. To se je torej odločil po enem samem krajšem pogovoru s tabo. Kaj si mu pa tako umobolnega povedal?” “Hja, povedal sem mu natanko enako, kot sem že večkrat povedal nadrejenim. Da brez tega notranjega vzgiba ne morem, da mu preprosto moram slediti ... In da me srce vodi, da naslednje leto preživim čim bolj tako,

kot je živel sveti Frančišek. Torej brez tolarja v žepu sredi stisk sveta.”

“In po mnenju svetovno znanega patra si bil zato zrel za norišnico,” se namuzne Jure. “Kaj je pa potem rekel psihiater?”

Na srečo so me poslali k Janku Bohaku – nekdanjemu frančiškanku, ki je iz reda izstopil in se začel ukvarjati s psihoanalizo. Doživel sem ga kot dobrega in zelo kompetentnega človeka. Spominjam se, da ga je med drugim strastno zanimala tudi vzhodna duhovnost.

Zastavil mi je vrsto vprašanj, nakar mi je kazal tiste klasične psihiatrične črne packe na papirju. Žal sem do danes že pozabil, kaj sem v tistih packah videl ... Najbrž tudi zato, ker je Janko na podlagi mojih odgovorov ugotovil, da je z mano vse v redu. Edina potencialna hiba, ki jo je v meni prepoznal, je bila določena stopnja “težav z avtoriteto”. Kar pa je bilo tako ali tako jasno, in ni ugotovitev prav nikogar presenetila.

Cerkvenega vodstva njegovo mnenje ni zadovoljilo. Naslednji korak je bil, da so me poslali k velikemu modrecu Rafku Vodebu. To je bil izjemno zanimiv starejši duhovnik, ki je živel napol puščavniško življenje v starem mlinu ob potoku blizu Gorice pri Slivnici.

Ko sem zanj prejle uporabil izraz “veliki modrec”, nisem skušal biti niti malo ironičen. Rafko Vodeb je slovel kot nekdo, ki je znal razločevati duhove. Bil je izjemno spreten pri branju ljudi. Živel pa je skrajno preprosto. Kot sem že nakazal, je bil zelo blizu moderne puščavnika.

Ko sem prišel k njemu, sem se najprej čudil, kako to, da mu slike po stenah visijo tako poševno. Kmalu sem ugotovil, da zato, ker so po zgornjih robovih slik pogosto romali polhki ... In sicer proti mleku, ki ga je imel zanje Rafko nastavljenega na štedilniku.

Ko sem videl tisti lonček mleka, mi je bilo v hipu jasno, da sem prišel k dobremu človeku.

Pri njem sem preživel kak teden dni. Spodnje nadstropje mlina je imel

“Vsakdo bi moral imeti pravico biti prepoznan in potrjen v svoji osebni odličnosti. Ob tem pa je seveda ključen tudi žlahtni pedagoški uvid v osebne nemoči posameznika.”

preurejeno v bivalne prostore, meni pa je dodelil sosednjo barakico.

Doživel sem ga kot izjemno zanimivo in pozitivno osebnost. Vsak dan sva imela več srečanj, med katerimi me je spraševal najrazličnejše reči. Po najinih pogovorih se je rad umaknil v tihoto, da je lahko o povedanem razmislil. Tudi sam sem seveda storil enako. Žuborenje potoka je takrat kalila le avtomobilska cesta, ki je tekla precej blizu. K Rafku so me poslali z namenom, da razbere, ali gre pri moji odločenosti res za Božji klic ali pa je vse skupaj nemara samo kaprica. Sprva se je sicer tudi sam nekoliko nagibal k mnenju, da gre za kaprico. A je kljub temu zelo pozorno poslušal moje odgovore na svoja vprašanja.

Skozi dneve poglobljenih pogovorov sva se drug ob drugem znašla v nekakšni pat poziciji. Nisem ga sicer uspel prepričati, on pa mene tudi ne – namreč da naj vse skupaj pustim. Na neki točki sem ga tako poprosil, če lahko za odgovor morda vprašava kar Sveto pismo. Torej če ga odpreva na naključni strani in prst na slepo položiva na naključen verz.

Ker je bil zelo pameten mož, je vedel, da so pri taki ponudbi zakoni verjetnosti izrazito na njegovi strani. In tako je brez obotavljanja pristal. Sveto pismo ima vendarle več kot 1600 strani. In zato je bil lahko upravičeno prepričan, da bo naključje izbralo citat, ki ne bo imel z mojo dilemo prav nobene zveze ... Ali pa vsaj kakega dvoumnega, ki ga bo znal kot vele mojster retorike že obrniti sebi v prid.

No, ko je z zaprtimi očmi odprl Sveto pismo, je njegov kazalec spontano padel na citat, ki je neverjetno jasno potrjeval, da gre za pristni klic duše.

Konkretnega citata se žal ne spominjam več. A to je bilo prvič in edinič, da sem Rafka Vodeba videl šokiranega. Naključno izbrani pasus je bil v kontekstu najine "pogodbe" dejansko tako nedvoumen, da mu je za nekaj sekund vzelo sapo.

"Kako filmsko!" je navdušen Jure. "In kako se je na koncu odločil?"

"Kot pošten mož je mojemu predstoj-

niku povedal, da me Bog resnično kliče svetemu Frančišku naproti."

To je bil tisti jeziček na tehtnici, ob katerem se je cerkveno vodstvo dokončno vdalo. Nadrejeni so se odločili, da mi ne bodo več stali na poti. Od moje prve prošnje so do tedaj minila že vsaj dobra tri leta.

Na tej točki so se med župniki in patri že razširile govorice, da se mi je povsem zmešalo.

To leto je bilo zame čudežno. Skozi vseh dvanajst mesecev so se mi dogajale zelo zelo nenavadne reči. Prav res je bilo, kot bi me Nekdo vodil.

Ko sem bil v negotovosti, ali delam prav ali ne, se je na sosednjem hribu pojavila mavrica. Že res, to bi vsekakor lahko bilo naključje. Kot morda tudi to, da je med dolgim čustvenim pogovorom s starši, ki jim je otrok naredil samomor, na mamino ramo priletel čudovit velik metulj. Ki je tam potem ostal ves čas pogovora.

Tudi naključje, prav.

Ampak kaj pa, ko sem nekega dne, poln dvoma, hodil po cesti, nakar je iz ene od hiš stopilo dekle in mi dejalo: "Vi morate biti na tej poti, na kateri ste!"

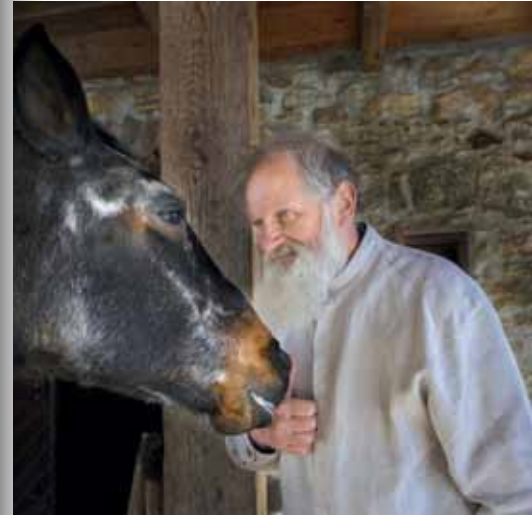
"Kaj?!" ostrmi Jure. "Kar tako 'na suho', ali kako?"

"Ja. To je bilo najino edino srečanje. Ne prej ne kasneje je nisem nikoli videl!"

V resnici sem se čez vse kuclje tistega obdobja čutil tako podprtega, da je bilo prav neverjetno. In to mi je vsak dan sproti dovajalo spokojnost, o kakršni sem lahko prej le sanjal. Spokojnost, uredničenost in neko splošno blagost, ki so vse temeljile na preporojenem odnosu s svetim.

Najlepši del pa je bil, da sem lahko ljudi končno srečeval v polni paleti njihovih doživljanj.

Pogosto so me tudi poklicali k sebi. Tako me je recimo poklical zaskrbljeni oče dveh odvisnikov, ki sem ju potem obiskal v njuni spalnici. Brata sta ležala na postelji, na kateri sta se prav tisti večer namerila storiti družni samomor s prevelikim odmerkom heroina. A to sem izvedel šele kasneje.

"Ko sem bil v negotovosti, ali delam prav ali ne, se je na sosednjem hribu pojavila mavrica. Že res, to bi vsekakor lahko bilo naključje. Kot morda tudi to, da je med dolgim čustvenim pogovorom s starši, ki jim je otrok naredil samomor, na mamino ramo priletel čudovit velik metulj. Ki je tam potem ostal ves čas pogovora."

Ljubiti in biti ljubljen

Kaj ni zanimivo, kako znamo različna drevesa za optimalni razcvet vzgajati različno, lastnim otrokom pa namenjamo predvsem uravnilovko?

Veste, vsa ta ponavljavščina in tekmovalnost, s katerima bombardiramo otroke, gresta seveda na račun marsičesa drugega. Predvsem tistega, kar bi morali dejansko poučevati. In tako mladih generacij ne pripravimo niti za vstopanje v zdrave enakovredne odnose . . . Kot tudi ne za to, da bi čimbolj zgodaj prepoznali veličino lastne izvirnosti. Vsakdo bi moral imeti pravico biti prepoznan in potrjen v svoji osebni odličnosti. Ob tem pa je seveda ključen tudi žlahtni pedagoški uvid v osebne nemoči posameznika. Tam, kjer smo nadarjeni, potrebujemo jasno in glasno potrditev. Tam, kjer smo nemočni, pa nas je treba najprej predvsem sprejeti in objeti. Prav naša zgodnja področja šibkosti so v resnici najboljše priložnosti za vzgajanje v medsebojno sodelovanje, torej vstopna mesta za osvajanje spretnosti dopolnjevanja.

Če je treba mlade za kaj izobraziti, je to seveda predvsem sreča v sobivanju. Osreči samo tisto, kar osrči. Naši trenutni šolski sistemi pa puščajo svoje gojence povsem na suhem glede tega, kako izpolniti naše najosnovnejše človeško poslanstvo, ki se glasi: "Ljubiti in biti ljubljen!"

"Tam, kjer smo nadarjeni, potrebujemo jasno in glasno potrditev. Tam, kjer smo nemočni, pa nas je treba najprej predvsem sprejeti in objeti."

Srečani s patrom Karlom Geržanom ob izidu knjige MIR:

12. 4. ob 18. uri
Zavod sv. Stanislava,
Ljubljana-Šentvid
in

16. 4. ob 17. uri
bazilika na Sveti Gori nad
Novo Gorico

***"Verjemi
v Svetlobo!
Glej podobo
Svetlobe. Noč
se razblinja na
svojih mejah!"***

Jutro

(Knjigi je dodan tudi prav poseben avtorski dodatek patra Karla Gržana, tako rekoč skriti zapisi! Njegov Mavrični angel, ki je nastal, ko mu je bilo najtežje.)

Žarki vzhajajočega sonca so danili nebo.

"Danes bo dan. A jutri, kaj bo?" sem rekel.

"Edini resnični trenutek je ta trenutek in edini resnični dan je ta dan. Živi ta dan in ta trenutek v dnevu. Le tukaj, sedaj režeš brazdo v večnost, si resničen v Bližini!"

"In včeraj?"

"Včeraj je bil in ni več v tvoji posesti. Ne vračaj se vanj. Zorana brazda je preglbokoka in te vznemiri. Nikoli ne boš razumel in razbral vsega, kar se je v njej zgodilo. Kar je razbrano: svetlo in temno, pravično, krivično . . . izroči Svetlobi, da te umiri in ozdravi. Potem ne glej več za tem, kar je za tabo!"

"In dan, ki bo prišel?" sem vprašal v bojazni.

"Dan, ki bo prišel, bo jutri. Takrat bo resničen v Bližini. Ne hodi vanj naprej, ker greš sam in je še v temi. Ne bodi zvedav, ker te prihodnost prestraši. Živi trenutek, ki je prebujen v Svetlobi!"

"Toda življenje . . ."

"V svetlobi ali v temi?" je posegel odločno.

"Se razume, v Svetlobi!"

"Živiš danes. Izkoristi ta trenutek, ta dan. Le ta je resničen in je v Resnici. Drugi časi so beg in omama. Niso v ravnovesju z življenjem!"

Vedno manj sem videl v njem angela, vedno bolj prijatelja, otroka Bližine.

"Nenehno kliči bližino Svetlobe z njenim imenom. Prebujaj se v njej in bodi pozoren na njene odseve," mi je govoril. "Pomembna je prava pozornost tega trenutka, ki sega v večnost. Uči se biti pozoren in boš v Svetlobi!"

"In tema?" sem vprašal.

"Verjemi v Svetlobo! Glej podobo Svetlobe. Noč se razblinja na svojih mejah!" **S**